

V novembri na cintoríne

Prechádzka po cintoríne, zvlášť v mestách, patrí medzi upokojujúce zážitky. Aj keď niekoľko metrov od vás hučia motory áut a hluk mesta, čosi dáva tomuto miestu akýsi zvláštny pokoj. Nie je to pokoj smrti, skôr naopak, pokoj života. Práve v tieni stromov a pamätníkov na život si uvedomujeme jeho krásu, jeho pomalý a večný chod. Nič ho nedokáže zastaviť. Bol včera, je dnes a bude aj zajtra. A my sme jeho súčasťou. Súčasťou tajomstva života.

Šum pestrofarebného lístia v korunách stromov i na chodníkoch, jeho krása a vďaka vetru neustále sa meniaci panoráma už učarovala mnohým. To žlté sfarbené lístie je akoby zo zlata. Vo svetle chradnúceho slnka sa trbliete stávajú zlaté vavrínové lístie, ktoré si predstavujeme na hlavách olympijských víťazov. A teraz, slobodne a plné života sa preháňa nad hlavami iných víťazov. Tí bežali svoje preteky celý život, bez oddychu. Bol to ten najdlhší maratón, na konci ktorého spolu s gréckym Feidippidom (legendárnym prvým maratóncom, na počesť ktorého sa tento druh športu zaviedol) môžeme oznámiť s posledným výdychom radostnú zvesť o nádeji a zázračnom víťazstve slobody nad otroctvom. A práve tento odkaz, odkaz života, počuť v šume lístia na cintoríne. Pre staroveké Atény bol takýto osud človeka spojený s radostným naplnením sna o slobode. Tá prišla až o vyše storočie neskôr a ako to už v histórii býva, netrvala večne. Ale Feidippidov skutok a odkaz prežili Peržanov, Rimanov, ba i Turkov, aby sa skoro po 2 a pol tisíc rokoch tisíce jeho nasledovníkov vydali uctiť si jeho pamiatku jednou z kráľovských disciplín novodobých olympijských hier.

My kresťania máme tiež svojho Feidippida. A nie jedného. Stačí sa pozrieť do políc či tašiek, koľko náhrobných kahancov a sviečok sme si pripravili. Pri každom hrobe, ako na krížovej ceste, chvíľku postojíme. Možno sa iba pomodlíme. Možno si spomenieme na krásne chvíle, ktoré sme v spoločnosti s naším blízkym prežili. A naše tváre nebude ťažiť bolesť a žiaľ, ale úsmev. Všetko zlé odvíal čas a to, čo zostalo, nestojí za spomínanie. A tu, v tichom šume lístia, bude počúvať radostný spev víťazstva. Nie je to Pyrrhovo víťazstvo, kde viac stratíš ako získaš, ale ozajstné víťazstvo života, ktorému už nič nestojí v ceste. Je ako čerstvý vietor, ktorý začal slobodne vanúť a odnášať zo všetkých kútov hnilobný pach smrti.

„*Smrť, kde je tvoje víťazstvo?*“ Pokojne môžeme túto otázku v dnešný deň znova a znova pri každom kríži a každom pomníku položiť rovnako ako pred dvoma tisícami rokov apoštol Pavol v Prvom liste Korint'anom. Tak nás straší a desí, mátoží v našej mysli, a predsa je porazená. Hovorí o víťazstve, a predsa nedokázala umlčať život. Ak neporazila čo len

jedného, jej víťazstvo je naštrbené a k jednému sa môžu pridať ďalší. Nie desiatky, ale miliardy nasledovníkov, ktorí podobne ako on porazia tú nočnú moru ľudstva i každého človeka. „*Smrť, kde je tvoje víťazstvo?*“ bude počuť pri zapálení každej jednej sviece. Každý plamienok pohybujúci sa vo vánku či stúpajúci k oblohe v bezvetří bude klásť túto otázku za nás. A v tichu cintorína sa ozve hlas, akoby z diaľky, a predsa zo srdca každého z nás. Je to hlas nádeje, ktorá hovorí, že smrť už nemá svoju moc, už ťa nezotročuje, lebo aj keď sedíš ešte stále v temnote a tieni smrti, na obzore vidieť svetlo nádeje.

A tak, ako svetlo rozháňa tmú a vietor hmlu, aj nositeľ tejto nádeje rozoženie tmú okolo teba a ty si uvedomíš, čo už dávno v svojom srdci vieš. „*Život zvíťazil nad smrťou!*“ Uvedomíš si, že napriek tomu, že sa všetko na tomto svete javí, akoby sa malo skončiť v smrti a zabudnutí, predsa sa tam nekončí. Uvedomíš si, že tí, čo odpočívajú pod zlatistými listami jesene, nie sú padlí ani porazení, ale naopak, sú to víťazi. Víťazi nad smrťou. Zvíťazili v znamení, ktoré zdobí ich pamätníky, zvíťazili slovom toho, kto prvý premohol smrť. Ako? Tak, že dobrovoľne zomrel za nás, aby sme sa my skrze jeho krv zachránili a skrze jeho smrť premohli tú našu, ako to urobil on, víťaz víťazov nad smrťou – Ježiš Kristus.

o. Rastislav